

Moravičanský zpravodaj

OBČASNÍK

BŘEZEN 2016

Pobočka Pošta partner v Moravičanech se otvírá 1. 4. 2016

V době vydání našeho zpravodaje nás bude dělit jen několik dní od otevření pobočky Pošta Partner v nově rekonstruovaných prostorách přízemí obecního úřadu. K převzetí provozovny české pošty vedla vedení obce nevhodná otvírací doba pobočky a především její neustálé uzavírání z personálních důvodů, kdy pošta v případě výpadku jediné pracovnice jinou na pobočku nenasadila. Doba zavření pošty byla v podstatě dva měsíce v roce. Nové pracoviště pošty partner bude obsazeno z pracovníků obecního úřadu a bude zajištěna jejich zastupitelnost tak, aby nedocházelo k uzavírání pobočky. Dalším přínosem pro občany bude jistě mnohem delší provozní doba, která bude minimálně 6 hodin denně pro veřejnost. Také rozvržení otvírací doby by mělo více vyhovovat pracujícím občanům, aby si poštovní záležitosti dokázali vyřídit po své pracovní době.

budovy. Jedná se především o pokladnu úřadu, agendu CzechPoint, ověřování podpisů, kopírování, přebírání pošty pro úřad atd. Základem pro dobré fungování je vzájemná zastupitelnost pracovníků OÚ tak, aby každou pozici zvládaly minimálně dvě úřednice. Z počátku bude pobočka pošty vykonávat základní úkony poštovního a platebního styku spolu s prodejem základního poštovního materiálu. Není vyloučeno postupné rozšiřování služeb po dohodě s Českou poštou, prioritou jsou ovšem základní poštovní úkony. V každém případě pošta nebude prodávat losy, noviny a časopisy a nebude provozovat terminál Sazky. Tyto záležitosti budou otázkou dalšího rozvoje a možností pobočky. Technické a částečně nábytkové vybavení dodává Česká pošta, která bude hradit paušální částku za pobočku, náklady na telefonní a datové připojení a poplatky za provedené úkony. Tato částka bude z velké části pokrývat mzdové náklady pracovníka pobočky. Věřím, že tuto změnu zvládneme a občané ocení delší provozní dobu, umístění pošty v centru obce a další služby, které jim chceme postupně nabídnout.

Stanovená otvírací doba:

Pondělí	7:30 - 11:30	13:00 - 15:30
Úterý	7:30 - 11:30	13:00 - 15:30
Středa	7:30 - 11:30	13:00 - 16:00
Čtvrtek	7:30 - 11:30	13:00 - 14:30
Pátek	7:30 - 12:00	

Tato pracovní doba může postupně doznat změn podle přání občanů a možností pobočky. Po zvládnutí základních poštovních úkonů bude asi po třech měsících v prostorách pobočky zprovozněno a obsazeno pracoviště obecního úřadu (OÚ), které bude fungovat po celou pracovní dobu OÚ. Cílem je přesunout část agendy OÚ do přízemí tak, aby občané nemuseli docházet do hlavní kanceláře v 1. patře

Z obsahu:

O které dotace se obec uchází v roce 2016	2
Všechny krásy našeho regionu	3
Ředitelka mateřské školy v Moravičanech vyhláší ZÁPIS	4
Jarní zápasy TJ Tatran Mor.	8

Antonín Pospíšil, starosta obce

Komplexní pozemkové úpravy katastrálního území Doubravice

Pozemkové úpravy v tomto katastru byly zahájeny již v loňském roce, kdy byly prováděny první úkony spojené s tímto náročným projektem. Počet vlastníků půdy v okolí Doubravice, kteří budou dotčeni úpravami, je cca 300. Jako první byl stanoven obvod pozemkových úprav. Ten doznal v poslední době změny, a to rozšířením o dva úseky katastrálního území Palonín, a to po předchozím souhlasu obou obcí. Toto rozšíření zajistí řešení několika pozemků, které by po úpravách byly děleny katastrální hranicí. Bude tak možno přesunout vlastnická práva na jeden nebo druhý katastr. Dále byl Státním pozemkovým úřadem vybrán zhotovitel KPÚ. Je to sdružení firem Geodézie Cindr s. r.o., Agroprojekce Litomyšl spol. s r.o. a Geodézie Svítavy. Bylo provedeno zaměření polohopisu a výškopisu a další průzkumné a měřičské práce. V dalším kroku bude prováděno od 11. 4. 2016 zjišťování průběhu hranic pozemků v obvodu KPÚ. Dotčení vlastníci budou vyzváni písemně k účasti. K tomuto jsou, na úředních deskách obce Moravičany a Palonín, zveřejněny informace. První společné jednání vlastníků by se mělo konat v měsíci červnu. Zde bude mimo jiné zvolen sbor zástupců jako poradní orgán. Bude mít 7 členů. Harmonogram činností komplexních úprav je stanoven na roky 2016 a 2017 s tím, že do března 2018 má být vše hotovo.

Prodej pozemků

Již po několikáté se přišli na obecní úřad poradit vlastníci zemědělských pozemků poté, co obdrželi nabídku od různých firem z celé republiky na její odkup. Tyto firmy o sobě tvrdí, že jsou zemědělci a shánějí půdu. Můj názor je, že se jedná o firmy, které s půdou jen obchodují za účelem zisku a nemají se zemědělstvím nic společného. Proto radím vlastníkům, kteří chtějí svou půdu prodat, aby ji nabídli zemědělskému podniku, který je místní a má zájem zde hospodařit a nespekulovat. V našem případě Palomu Loštice. Pokud budou vlastnit pozemky kolem našich obcí firmy, které hospodařit nemíní, může to do budoucna značně komplikovat rozvoj obce a hospodaření místních zemědělců.

Antonín Pospíšil, starosta obce

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Jubilanti

V měsících lednu až březnu oslavili svoje významná výročí tito naši občané:

Pan Rudolf Weidinger	85	Mitrovce
Paní Jaroslava Kuklová	85	Moravičany
Pan Václav Číkl	80	Mitrovce
Pan Jaroslav Dokoupil	83	Moravičany
Pan Václav Mičker	87	Moravičany
Paní Anna Berková	82	Moravičany
Paní Anežka Machálková	83	Moravičany
Paní Marie Motyčková	80	Doubravice
Pan Jiří Polák	80	Moravičany
Paní Marie Kupčíková	81	Moravičany
Paní Aloisie Kusá	92	t. č. Šumperk
Pan Jiří Vybíral	86	Mitrovce
Paní Jarmila Zaccpalová	83	Doubravice

Blahopřejeme jubilantům k jejich významnému životnímu výročí a do dalších let přejeme pevné zdraví, pohodu a mnoho spokojenosti.

Navždy nás opustili:

Paní Květoslava Staníková	Moravičany	nedožitých	91
Pan Antonín Berka	Moravičany		84
Pan Antonín Kučera	Moravičany	nedožitých	63
Pan Vojtěch Zaccpal	Moravičany	nedožitých	53

Hlubokou soustrast pozůstalým, zemřelý zůstane trvale v našich vzpomínkách.

Dne 10. února 2016 zemřel pan Ctirad Štipl z Mohelnice. Pro ty co ho znali, není potřeba dlouhých slov o jeho osobě. Jistě na něj vzpomínají jen v tom nejlepším, protože to byl po všech stránkách dobrý člověk a aktivní občan města. To co ho poutá k naší obci je jeho významný přínos při tvorbě obecních symbolů, znaku a praporu v roce 2010. S tímto vědomím se i naše obec připojuje se vzpomínkou na tohoto skvělého člověka, významného znalce regionální historie a dlouholetého lektora kurzů angličtiny.

O které dotace se obec uchází v roce 2016

Projekt:

Rekonstrukce střechy na budově MŠ v Moravičanech
 Rekonstrukce kříže u kapličky v Doubravici
 Vybavení pro jednotku SDH obce
 Veřejně prospěšné práce na rok 2016
 Rekonstrukce kříže u komunikace na Loštice
 Generel zeleně a výsadby zeleně
 Vybavení sběrného místa odpadů

Poskytovatel:

Program obnovy venkova Olomouckého kraje
 Olomoucký kraj
 Olomoucký kraj
 Evropský soc. fond
 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
 Státní fond životního prostředí
 Operační program životní prostředí

Dotace na územní plán od Ministerstva pro místní rozvoj ČR nebude přidělena pro velký počet žadatelů.

Aktuality, různé:

Kulturní komise obce informuje a zve všechny spoluobčany na plánované akce:

Tradiční Moravičanské hody - 23.–24. 4. 2016

- **sobota 23. 4. 2016** - v 18.00 hod. mše v chrámu sv. Jiří za doprovodu scholy Jiřinky

- **neděle 24. 4. 2016** - v 8.00 hod. slavnostní mše za občany v chrámu sv. Jiří, vystupují BERNARDINI - pěvecký sbor z Břidličné a ADDAMS FAMILY od 14:00 COUNTRY ODPOLEDNE v areálu za sokolovnou, vystoupí kapely:

- GOODWILL - bluegrass Ostrava

- STŘEMKOŠ - blues, folk, jazz ze střední Moravy

- A. M. ÚLET- dřevěný pop z Moravičan v akustické verzi

V doprovodném programu vystoupí žáci místní základní školy, mažoretky ZUŠ Mohelnice, součástí akce budou stánky s rukodělnými výrobky a bohaté občerstvení.

Klapání o Velikonocích 2016 v Moravičanech

Zelený čtvrtek 24. března

17:00

Velký pátek 25. března

5:00

12:00 Křížová cesta, 15:00 a 17:00

Bílá sobota 26. března

5:00

9:00 – vyklapávání

Sraz vždy (jako obvykle) u kaple sv. Floriána (křížovatka cest z Loštic a z Mohelnice).

!POZOR ZMĚNA!

Na Velký pátek ve 12:00 klapači nebudou chodit svoji obvyklou trasu, ale doprovodí společně Živou křížovou cestu. Začátek opět ve 12:00 u kaple sv. Floriána a konec Křížové cesty na hřbitově u kostela sv. Jiří.

Vedoucí pro rok 2016:

1. skupina (dolní): Michal Bartoš a Jan Hloch
2. skupina (horní): Jiří Wiedermann a Jaroslav Kašpar

Tříkrálová sbírka

Začátkem ledna proběhla v našich obcích Tříkrálovská sbírka, která byla letos opět úspěšná.

V Moravičanech se vybralo 46.124 Kč, v Doubravici se vybralo 6.237 Kč a v Mitrovičích 6.112 Kč. Koledníci popřáli našim spolu-

občanům krásné dny v roce 2016 a již teď se těší na příští rok. Děkujeme nejen koledníkům, ale také těm, kteří jakkoli podpořili tuto charitativní sbírku, jejíž výtěžek je určen převážně na pomoc lidem z našeho blízkého regionu.

VŠECHNY KRÁSY NAŠEHO REGIONU

Největší prezentaci cestovního ruchu s důrazem na regiony střední Evropy představuje tradiční akce - veletrh Regiontour, která se koná začátkem roku na brněnském výstavišti již řadu let. Veletrhu turistických možností v regionech ČR se letos zúčastnil i Mikroregion Mohelnicko společně s mohelnickým turistickým informačním centrem. Mikroregion využil nabídky Olomouckého kraje na umístění stánku v rámci jeho expozice. A tak jsme mohli společně s dalšími regiony tvořit celkový obrázek turistických zajímavostí kraje. Návštěvníků a zájemců o krásy našeho regionu byla řada. Skoro každý, kdo se zastavil, byl alespoň jednou v Lošticích a je pravda že díky ochutnávce místní speciality - tvarůžků, kterou jsme na stánku měli, náš stánek nešlo mezi ostatními nezaujatě minout. Kromě tradičních tvarůžků, nabízeli mohelnický stánek ještě další regionální produkty a to jablíčka z Klopiny a müsli tyčinky z Úsovska. Potenciální návštěvníky našeho regionu jsme lákali na lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov, na židovské památky, vyhlídku z věže mohelnického kostela, procházku po naučné stezce lišky Bystroušky kolem Pavlova, ale i všechny ostatní zajímavosti, které v regionu máme. Mohelnicko má spoustu krás, i když si to místní ani neuvědomují.

O tom, že náš region má co nabídnout a máme být na co hrdí, připravujeme krátký dokumentárně-propagační film. Těšit se na něj můžete ke konci letošního roku.

*Jitka Macháčková
manažerka Mikroregionu Mohelnicko*

Přisedící u Okresního soudu

Okresní soud v Šumperku hledá pro zabezpečení řádné činnosti soudu zájemce o přisedící zejména pro úsek trestní. Přisedící volí zastupitelstvo obcí a může jím být ustanoven státní občan ČR, který je plně svéprávný a bezúhonný, jestliže jeho zkušenosti a morální vlastnosti dávají záruku, že bude svou funkci řádně zastávat, v den ustanovení přisedící dosáhne věku nejméně 30 let a souhlasí se svým ustanovením za přisedícího s přidělením k určitému soudu. Případní zájemci o tuto činnost se mohou přihlásit na obecním úřadu.

Jarní sběr odpadů

V sobotu 26. 3. 2016 proběhne v době od 8.00 do 13.00 hod tradiční sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu, elektropřístrojů, autobaterií, pneumatik atd. Stanoviště kontejnerů bude u obecního úřadu.

Z Doubravice a Mitrovic se sveze odpad traktorem v 9.00 a 11.00 hod. Bioodpady je možné odkládat celoročně do hnědých kontejnerů po obci, od 11. dubna bude vždy v lichých týdnech, (stejně jako svoz popelnic), odvážen velký kontejner na parkovišti u hřiště. Klestí, větve, túje atd. odkládejte celoročně na točně u nádraží. Obec odebírá celoročně dále

rostlinné oleje a tuky v uzavřených obalech do popelnic, které jsou umístěné na dvoře OÚ a v Doubravici a Mitrovicích na návsi. Celoročně je možné se zbavovat nábytkového dřeva, starých dveří, oken. Je potřeba jen odstranit sklo. Kovové panty zámky atd. nevadí. Vzhledem k omezení ukládání stavebního odpadu na skládce Medlov je potřeba třídít stavební odpad v kontejneru na dvoře tak, aby neobsahoval např. tepelné izolace, stará umývadla či klozety. Pokud se nejedná o beton, cihly nebo omítku, odložte tento odpad radši mimo kontejner. Pracovníci obce si odpady dotřídí.

Dále žádáme občany, aby si všímali při procházkách kolem obce, zda někdo netvoří černé skládky, či pohybu vozidel v lokalitách nových polních cest. Obci se již v několika případech podařilo identifikovat pachatele. Následuje oznámení na policii a udělování pokut. V době, kdy jsou obce schopny se o odpady postarat, je to nepochopitelné jednání. Je třeba dodat, že výše zmínění pachatelé nebyli z naší obce a zvláště proto je třeba si toho všimnout a bránit se tomu. Zarážející je i množství odpadu po příkopách kolem cest. Jejich úklid představuje zbytečné náklady pro obec.

Ředitelka mateřské školy v Moravičanech vyhláší ZÁPIS

děti do mateřské školy pro školní rok 2016/2017 (tj. pro nástup dětí od 01. 09. 2016 do 31. 08. 2017)

Ředitelka mateřské školy v Moravičanech v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, vyhláší termín a místo pro zápis dětí do mateřské školy.

Zápis se bude konat:

v Mateřské škole Moravičany
v úterý 12. 4. 2016 od 10:00 do 16:00 hodin
Zapsány budou děti ve věku od 3 do 6 let.
Mohou být zapsány i ty děti, které teprve během školního roku 2016/2017 dovrší 3 let.

K zápisu donesou rodiče (zákonní zástupci):

- rodný list dítěte
- svůj občanský průkaz
- potvrzení o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním

a je proti nákaze imunní, nebo se dítě nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Formulář pro potvrzení o očkování, které musí být potvrzeno lékařem, je možné si předem vyzvednout v mateřské škole.

UPOZORNĚNÍ:

V případě, že se rodiče (zákonní zástupci) s dítětem k zápisu nedostaví, nemusí být dítě v pozdějším termínu zapsáno z důvodu naplnění stanovené kapacity!

Výpis z usnesení z 9. veřejného zasedání zastupitelstva obce Moravičany

Zastupitelstvo mimo jiné projednalo a schválilo:

- Provedení inventury obecního majetku a inventarizační zprávu za rok 2015.
- Smlouvu o dílo č. 1/2016 s restaurátorskou firmou Pavel Hradilík, Olomouc, na rekonstrukci kamenného kříže v Doubravici v částce 98 150,- Kč.
- Smlouvu na pronájem části pozemku obce p. č. 1901 v k. ú. Moravičany o výměře 2000 m² paní Martině Dokoupilové, Moravičany 319 na dobu neurčitou za roční nájemné 1000,- Kč. Záměr pronájmu zveřejněn na úřední desce od 26. 1. 2016 do 19. 2. 2016.
- Smlouvu na pronájem části pozemku obce p. č. 976/1 v k. ú. Moravičany o výměře 6 m² panu Radkovi a Monice Spurným, Moravičany 117 na dobu neurčitou, za roční nájemné 90,- Kč. Záměr pronájmu zveřejněn na úřední desce od 26. 1. 2016 do 19. 2. 2016.
- Smlouvu na odběr a zpracování bioodpadu obce s firmou Martin Zbořil, Veleboř 26, IČ: 4293156.
- Zahájení soutěže na zhotovitele rekonstrukce místní komunikace na návsi v Doubravici.
- Výsledek veřejné soutěže na zhotovitele generelu zeleně obce a realizace výsadby a uzavření smluv na dílo s vítězem, firmou Zahrada Olomouc s.r.o.
- Smlouvu na zhotovení výsadby zeleně u pomníku na návsi v Doubravici firmě Zahrada Olomouc s.r.o.
- Podání žádostí na VPP 2016 - 5 osob.
- Stanovení odměn neuvolněným zastupitelům za výkon funkce dle nařízení vlády č. 37/2003 v platném znění s platností od 1. 3. 2016 takto: neuvolněná místostarostka, sl. 6 ve výši 8005,- Kč, zastupitel a předseda výboru či komise, sl. 10 a 13 ve výši 1386,- Kč a zastupitel a člen výboru a komise, sl. 11 a 13 ve výši 1130,- Kč.
- Zaslání nabídky vlastníkům pozemků a staveb na p. č. 82 a 83 v k. ú. Moravičany na odkoupení pro obec, výše kupní ceny 700 tis. Kč.
- Zadání a uhrazení projektů na rekonstrukci lávky u kostela v Moravičanech, rekonstrukci opěrné zdi v náhonu v Doubravici, projekt na polní cestu C2 v rámci společných zařízení komplexních pozemkových úprav katastrálního území Moravičany a chodník kolem budovy firmy Logaritma.

Celé znění usnesení je umístěno na stránkách obce www.obec-moravicy.cz

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Úřad práce ČR

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti

Jak pomohla Evropská unie a Evropský sociální fond?

V letech 2013 - 2015 jsou vyhražována společensky účelná pracovní místa (SÚPM) také v rámci projektu **Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti**. Tento projekt je v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

V období od **1. 4. 2015 do 31. 10. 2015** byla u zaměstnavatele **Obec Moravičany, IČ: 00303046** v rámci projektu podpořena 2 vyhrazená pracovní místa na SÚPM částkou **245 000,- Kč**, z toho výše příspěvku z Evropského sociálního fondu činila 85%, tj.

229 250,- Kč a ze státního rozpočtu České republiky 15%, tj. **36 750,- Kč**.

V období od **1. 4. 2015 do 31. 10. 2015** bylo o u obce **Moravičany** v rámci projektu podpořeno **5** pracovních míst na VPP za **438.115,- Kč**, z toho výše příspěvku z Evropského sociálního fondu činila 85%, tj. 378.397,75 Kč a ze státního rozpočtu České republiky činila 15%, tj. 65.717,25 Kč.

Pracovní místa podpořená v rámci VPP byla zaměřena na čištění komunikací a ploch od nečistot, zametání komunikací a provádění běžného úklidu veřejných prostranství včetně základního ošetřování veřejné zeleně, sečení

a mulčování trávy, práce v obecním lese, drobné stavební, malířské a natěračské práce, pomocné práce. Vysazování stromků, závoznické práce a jiné práce v obvodu obce Moravičany.

Pracovní místo vytvořené v rámci projektu bylo zaměřeno na uchazeče o zaměstnání, zejména z těchto cílových skupin: fyzické osoby do 30 let, fyzické osoby starší 50 let, fyzické osoby, které jsou vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání nepřetržitě déle než 5 měsíců a fyzické osoby se zdravotním postižením. Přínosem pro uchazeče o zaměstnání bylo obnovení pracovní aktivity a zabránění tak riziku sociálního vyloučení, získání nových pracovních zkušeností i dovedností, a tím i zlepšení uplatnění na trhu práce.

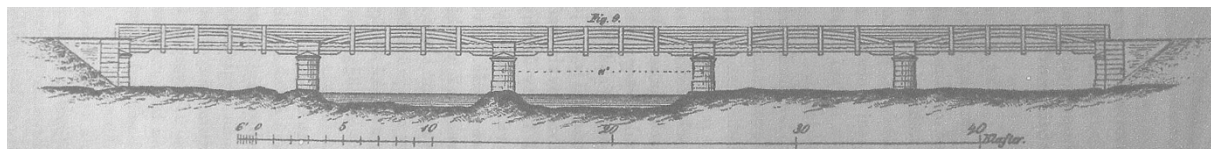
Okénko do dějin obce

Železnice v Moravičanech - II. část

Vážení čtenáři, ve druhé části článku, věnující se železnici v Moravičanech, se zaměříme na železniční most přetínající řeku Moravu na okraji naší obce. Pro upřesnění se jedná o most nedaleko soutoku řek Moravy a Třebůvky. Historie tohoto mostu sahá až do roku 1842,

nastaly při budování čtvrtého pilíře. Ten totiž stál přímo vprostřed říčního toku, takže čelil největšímu náporu vody. Proto muselo být řečiště odvodněno po dobu výstavby tohoto pilíře, který musel být založen na pilotovém roštu. Práce probíhaly poměrně rychle a všechny pi-

zde překračuje páteří železniční spojení třetí největší vodní tok v České republice. Jeho původní délka (z roku 1843) je 55 sáhů, což je 98,6 metrů. A má 4 pilíře, tudíž 5 mostních mezer. Moravičanský most je důležitým mezníkem na trati, neboť od Moravičan se železnice z levého břehu Mo-

Původní most s dřevěnou konstrukcí (1842-43) měřil 55 staročeských sáhů (98 m).

ravý dostává na pravý břeh Moravy a opouští lužní lesy Litovelského Pomoraví. Dále pokračuje bezlesou krajinou mezi polnostmi a lou-

kami k Mohelnici. Železniční most si prošel významnými dějinnými událostmi. Také byl několikrát opravován a přestavován. Postupem času byl provoz na trati intenzivnější, a když se rozhodlo o rozšíření jednokolejné dráhy na dvoukolejnou, svou přestavbou musel projít i zdejší most. Dvoukolejný most, stejně jako trať, musel být dokončen do konce roku 1924, neboť již 1. prosince toho roku byl oficiálně zahájen dvoukolejný provoz dráhy. V roce 1937 byla zhotovena železobetonová konstrukce a nahradila tak dřevěnou mostovku na betonových a kamenných pilířích. Bohužel tento zcela nový most, nesloužil moc dlouho. Zřejmě dosud nejčernějším dnem pro moravičanský most, se stalo pondělí 7. května roku 1945. I přes snažení moravičanského staros-

ky se 20. září započalo s regulací toku řeky Moravy a zároveň se stavbou pilířů a krajních opěr. Udává se, že vyzdívání krajních opěr a tří pilířů nebyl až takový problém, ovšem potíže

+ 30.5.1945

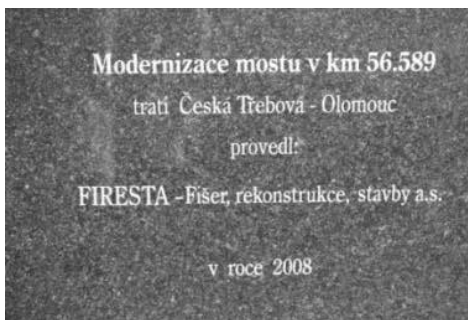
Bohumír Benda a jeho fotografie zničeného mostu (květen 1945).

ty F. Wiedermanna se nepodařilo ustupující německá vojska přesvědčit o ušetření mostu. Přestože mělo být každou chvíli podepsáno vojenské příměří, Němci ve večerních hodinách pomocí výbušnin odpálili tento most. Odstřel mostu zanechal škody i v obci. Zničil mnohá okna domů a dokonce i barevné vitráže v blízkém kostele sv. Jiří. Po zničení mostu a ústupu vojska nastal v Moravičanech velký zmatek, neboť bylo přerušeno hlavní vlakové spojení a tisíce lidí se vracely z války domů. Dochovanou fotografií odstřeleného mostu v květnu 1945 pořídil osmnáctiletý mladík Bohumír Benda (1927). Fotografie byla pořízena 8. května – druhý den po odstřelu. Avšak krátce poté, co B. Benda zasáhl granát osvobozující armády, na následky zranění 30. května 1945 umírá. Můžeme vděčit tomuto mladému muži za dnešní dochovanou vzpomínku na tehdejší most. Příchodem ruských vojáků započala znovuvýstavba mostu přes řeku Moravu. Jeden z vojáků během stavby spadl do řeky a zabíjel se. Byl pochován na místním hřbitově. Již 20. května byl most provizorně dokončen, ale jeho provizorní stav sloužil po mnoho dalších let. Další rekonstrukcí most prošel v letech 1982–1985. Most opravovala společnost ČSD Mostní obvody Brodek u Přerova. V letech

Výměna mostní konstrukce v roce 2008

2005-2008 se začala opravovat páteční trať Olomouc – Česká Třebová. A v roce 2008 pro-

Pamětní deska na poslední rekonstrukci z roku 2008

běhla kompletní rekonstrukce nádraží v Moravičanech včetně železničního mostu přes Mo-

Stav mostu v roce 2009

ravu. Železniční provoz přes most fungoval kyvadlově a postupně byl celý vyměněn. Tuto stavbu prováděla firma Firesta – Fišer stavby s.r.o. Most je postaven podle nejnovějších konstrukcí pro železniční dopravu. V budoucnosti je počítáno s rychlodrážní dopravou, proto byl most vybaven průběžným šterkovým polem a dostatečným odstupem mezi jednotlivými kolejnicemi. Po této náročné opravě celého koridoru se železniční provoz v Moravičanech vrátil do normálu a vlaky přes poměrně nový most jezdí dodnes. Jak dlouho bude nynější most sloužit a čeho se v průběhu svého života dočká, nikdo neví. Ale popřejme mu dlouhý a bezpečný život.

Tomáš Adamec ve spolupráci s Jaroslavem Kunstfeldem

Gustav Frištenský ve vzpomínkách paní Marie Hánišové z Moravičan – 4. část

Další vzpomínka se týká spíše paní. Frištenští byli v československé církvi a já jsem celý život katolíčkou. Vždy v neděli jsme proto každý chodili do „svého“ kostela. Jednou, právě když byl pan šéf ve dvoře v Lužicích, jsem cestou z kostela potkala paní Miroslavu, jak jde do Husova sboru. Z dálky na mě mávala a pak říká: „Marjánko, pojďte ještě se mnou na naši bohoslužbu. Na tom přeci vůbec nesejde, že jste v jiné církvi. Budete dělat všecko, jako já a Otčenáš je stejný“. Snažila jsem se paní vysvětlit, že se blíží poledne, a že musím přeci vařit oběd. Ale ona mi na to řekla: „Já vím, ale s tím si pro dnešek starost nedělejte. Něco doma najdeme, bude stačit jen nějaká prostá polévka a jinak máme přeci zásob dostatek“. Také jsem jednou doslova musela jít na ples, který se v Litovli konal. Nic nepomohly moje námitky, že ve městě vůbec nikoho neznám, a že mám svého chlapce na vojně, tenkrát jsem od paní dostala nové plesové šaty a vlastnoručně mi ušila i rúži do vlasů. Pan šéf mi tenkrát řekl: „A víš ty co? Na ples půjdeš! A ne abys přišla brzy domů!

Už jsem tam zaplatil velikou zálohu, no a kdo jiný než ty, může reprezentovat naši rodinu? A s vařením a poklizením si starosti nedě-

lej! To nějak dopadne a zvířata zaopatřím já sám“. Když jsem pak druhého dne přeci jenom vstala a chtěla nakrmit kozy a ostatní dobytek, pan šéf se zlobil. Situaci ale zachránila paní: „Marjánko, když už jste tedy vzhůru, tak já si vás alespoň vyfotografuji“. A tak vznikla ta moje fotografie, jak jsem na dvorku v těch krásných plesových šatech. Později mě dokonce také pan šéf naučil vázat vázanky a jednu svoji, tmavozelenou, mi věnoval. Tenkrát děvčata nosívala vázanky a ta Gustavova se hodila k mým kosteckovaným bílo – zeleným šatům. Vázanku mě naučil vázat tak, že mi na sobě ukázal, jak se to dělá a já to umím dodnes. Jinak u Frištenských měli v domě celkem 32 oken. Pamatuji si to do dneška, neboť jsem je umývala. Nikdy nezapomenu na místnost, kde pan šéf měl na otočných stojanech vystaveny svoje zápasnické trofeje a spousty a spousty fotografií z celého světa, kde byl. Navštívil kromě Austrálie všechny ostatní obydlené světadíly. Měl tam vystavený také svůj zlatý pás. Z něho dával, zvláště v těžkých poválečných letech těm,

kteří na to neměli zlato na snubní prstýnky nebo opravy zubů. Tenkrát bývaly k dostání jen takové stříbrné prstýnky, jen tak trochu pozlacené. Takový dobrý člověk to byl. Tam v té místnosti také měla paní Miroslava svoje piáno. Tato místnost bývala obyčejně zamčená, byly od ní dva klíčky a ty se dávaly do trezoru. Nikdo cizí tam nesměl, ale já mohla, měla jsem důvěru. Dokázala jsem si všechny ty věci prohlížet i celé dlouhé hodiny. Vlastnoručně jsem je oprašovala. Bohužel, pokud je mi známo, po smrti pana šéfa se mnoho těchto památek poztrácelo.

Vzpomenete si na něco, o čem jste slyšela Frištenského vyprávět?

Pan šéf někdy vzpomínal na své dětství. Měl ještě tři bratry a dvě sestry. Již jsem se zmínila, že pocházel z rolnické rodiny. Když se Gustav narodil, tak porodní bába tehdy řekla: „Ten chlapec vám nevydrží, ten vám do roka zemře.“ No a vidíte, jaký to nakonec byl chlapík! Už jako dítě měl velice rád zvířata, zvláště koně. Pracoval u nich čeledín, který měl za úkol pracovat a jezdit právě s koňmi a malý Gustík jezdil s volským spřežením. Ale láska ke koním byla tak veliká, že přesvědčil čeledína, aby si to s ním vyměnil a s koňmi mohl jezdit on. Pro chlapce je ovšem práce s koňmi těžší, než s voly. Gusta, jelikož v hospodářství měli hodně práce, málo chodil do školy, a tak měl po zbytek života potíže s pravopisem. Počítat mu potíže nedělalo, číst také ne, ale psaní šlo těžko. Pan učitel mu neúčast ve škole uznal, zvláště, když buď malý Gustav, nebo jeho rodiče, panu řídícímu obdělali jeho políčko. O korespondenci pana šéfa se proto starala později jeho paní. Ale jelikož si musel umět na svých cestách poradit se vším, zvláště když s sebou paní neměl, snažil se pravopis doučovat při každé příležitosti. I Petr Bezruč je mnohému z toho naučil. Ale to víte, když je člověk starší, učení jde pak již hůře. A tak pan šéf vždycky v dopise nějakou chybu udělal. Vzpomínal také často na to, jak se po dobu tří měsíců učil na kováře. Ovšem jeden z tovaryšů ho neměl rád. Když se kovaly podkovy, házely se ty hotové na zem. Za chvíli sice zčernaly, ale vydržely být ještě dlouho horké. Ten tovaryš to věděl, a aby Gustovi něco provedl, nařídil mu, ještě nezkušenému, aby podkovy někam uklidil. Frištenský si však tak nešťastně popálil ruku, že se několik měsíců léčil a ke kováři se pak již nevrátil. Byla prý pak velká rodinná porada, co bude dál. A tak Gusta se nakonec vyučil za řezníka. Tam se dostal k amatérskému zápasení a velice jej to nadchlo. Jeho mistr jej pak propustil z práce s tím, že jakéhosi rváče zaměstnávat nebude. Také Frištenského babička jej zrazovala od zápasení se slovy: „Gustíku, toho rvaní, moc tě prosím,

zanechej. To naší rodině vůbec žádnou reklamou neudělá“. Když to pan šéf vyprávěl první, řekla jsem mu: „ale vy jste babičku přeci neposlechl!“ Pan šéf se zasnul a odpověděl mi: „Nemohl jsem, já jsem nemohl!“ Paní Miroslava pocházela z rodiny litovelského pivovarského sládky. Vzpomínám, jak jsem často chodila přes jejich zahradu do pivovaru, kde měl pan Gustav nárok na deputátní pivo. On alkohol však zásadně nepil, a tak si nechával přinášet takové zvláštní černé pivo, bez alkoholu. Bylo ale skutečně moc dobré, neváhám říci, že lahodné. Brávala jsem tam i alkoholické pivo, které bylo určeno především pro návštěvy. Vzpomínám si, že jsem se dovnitř pivovaru ale nikdy nedostala, i když jsem byla od Frištenských. Nejspíš tam již tehdy byly nějaké hygienické předpisy, a tak příslušný zřízenec mi vždy řekl, abych chvíli počkala a žádané produkty mi přinesl on sám. Přesto, že pan šéf se kovářem nedoučil a v učení byl jen krátkou dobu, v tom řemesle se vyznal. Jednou mi dokonce až do Moravičan, když už jsem byla dávno vdaná, jednu podkovu, a to vlastnoručně vykovanou, dovezl. Tenkrát mi řekl, že ji mám od něho pro štěstí. Oni, že jich prý měli v celém domě deset. Také si pamatuji na jednu příhodu. Jednou pan šéf potřeboval opravit u kováře, který měl dílnu nedaleko Frištenských na ulici Palackého, nějaké nářadí. Myslím, že šlo o nějakou motyku a snad sekyrku. Byla jsem tam tenkrát s ním a vím, jak kováři vysvětloval velmi zasvěceně, co je třeba se železem udělat, aby oprava byla dokonalá. Chtěl, abych, až pro nářadí půjdu, také věděla co a jak. Když jsem po čase opravené věci přinesla, pan šéf však moc spokojený nebyl. Věděl velmi dobře, na čem řemeslník práci ošidil. V té kovárně také tenkrát pracoval Jiří Blaháček, který se později přestěhoval do Moravičan a pracoval zde v kravíně. Byl to takový člověk tmavší pleti a vzpomínám si, že v kovárně mistru Gustavovi namluvili, že je Bulhar. Měli z toho pak legraci, neboť měli za to, že jim pan šéf uvěřil. Soudím však, že jim žert nechtěl pokazit, legraci on zase rozuměl a věděl lépe, než kdo druhý, že kováři jsou tvrdí chlapi a že jejich práce je namáhavá.

Když jste pak již u Frištenských nepracovala, jaké byly vaše kontakty s oběma manželi?

Ano, na to mám velice smutnou vzpomínku. Od Frištenských jsem odešla na začátku února roku 1947. Byla jsem ještě s paní Miroslavou domluvená, že jí vyperu nějaké prádlo, že ještě do Litovle přijedu a pomohu s něčím i na zahrádce. Měli již za mě náhradu, já se pak za půl roku vdávala. Začala jsem opět pracovat u pana Králíčka v Moravičanech, vzala jsem si den volna a jela do Litovle. Když jsem tam ale přijela, zažila

jsem strašlivou ránu. Představte si, že paní Miroslava mezi tím zemřela, já to nevěděla a přijela jsem tam až po jejím pohřbu. Vzpomínám si, jak pan šéf tenkrát moc a moc plakal, objal mě a omlouval se mi, že pro zármutek mi ani neposlal parte. Byli jsme oba velmi zdrceni. To bylo opravdu velmi smutné shledání. Pan Frištenský mi pak poslal ještě dva dopisy a již jsem také vzpomněla, že nás po letech v Moravičanech navštívil, tenkrát mi přivezl tu podkovu, jak jsem vám vyprávěla.

Zprávy z Litovle mi dlouhá léta vozil moravičanský občan, pan Stanislav Zháněl. Je přibližně stejně starý jako já, ale dnes je to již nemocný starý pán. (pan Zháněl v prosinci 2015 zemřel, pozn. redakce). Já pak byla v Litovli ještě po mnoha letech, když jsem si dávala do pořádku podklady svého důchodu. A vidíte! Tenkrát jsem se opět přesvědčila o tom, jak dobří lidé jsou všichni Frištenští. Pan šéf byl tenkrát dávno po smrti a mě již v Litovli nikdo neznal. Zastihla jsem doma pana Miroslava Frištenského, který se právě vrátil z práce. Prosila jsem jej o nějaké potvrzení, že jsem krátce po válce u nich pracovala. Představte si, že mi jej beze všeho vydal. Vždyť jsem klidně mohla být nějaká podvodnice a on, aniž by se na cokoliv vyptával, mi důvěřoval. Od Frištenských jsem tehdy, když jsem od nich odcházela, dostala darem obraz Panny Marie s Ježíškem. Je mi to nesmírně líto, ale tuto památku již nemám. Při jednom ze stěhování se mi ten obraz rozbil. A to už je všechno.

*Děkuji za rozhovor,
Karel Faltýnek, Národní památkový ústav,
odborné pracoviště v Olomouci*

Pokud vás vzpomínky paní Háníšové zaujaly, navštivte muzeum v Litovli, kde byla v lednu 2016 otevřena v podkroví nová expozice, která se věnuje nejen poutavému životnímu příběhu světoznámého zápasníka Gustava Frištenského, ale seznamuje také se členy jeho rodiny a okruhem přátel. Frištenský se narodil v roce 1879 v Kamhájku u Kolína jako jeden ze sedmi sourozenců a zemřel 4. dubna 1957 v Litovli, kde je také pohřben. Za svůj život vybojoval neuvěřitelné množství zápasů a ten úplně poslední v úctyhodných 72 letech. Celý život vynikal velkou fyzickou silou, pevnou morálkou a také velkým vlasteneckým cítěním. Nejen proto se vypracoval na jednoho z nejslavnějších českých zápasníků v historii.

Jarní zápasy TJ Tatran Moravičany:

Sobota	19. 3.	Líbivá	Moravičany	14:00
Neděle	27. 3.	Moravičany	Bratrušov	15:30
Neděle	3. 4.	Štítý B	Moravičany	15:00
Neděle	10. 4.	Moravičany	Hrabišín B	16:00
Sobota	16. 4.	Třeština	Moravičany	16:00
Neděle	24. 4.	Moravičany	Rapotín B	16:00
Sobota	30. 4.	Ruda A	Moravičany	16:30
Neděle	8. 5.	Moravičany	Loučná	16:30
Sobota	14. 5.	Lesnice B	Moravičany	16:30
Sobota	21. 5.	Vikyřovice	Moravičany	16:30
Neděle	29. 5.	Moravičany	Hanušovice	16:30
Sobota	4. 6.	Petrov Sobotín	Moravičany	16:30
Neděle	12. 6.	Moravičany	Oskava	16:30

Moravičanský zpravodaj

Název: Moravičanský zpravodaj.

Vydává: Obec Moravičany, Moravičany 67.

IČ: 00303046, Registrace: MK ČR E 17 513.

Periodicita: čtvrtletně.

Den vydání: 18. 3. 2016, v nákladu 470 ks.

Zlom a sazba: Markéta Sedláková

Tisk: Computer Media s.r.o.